

Wynik finansowy przedsiębiorstwa w ujęciu prawa podatkowego i bilansowego na przykładzie Spółki Z

Financial outcome of an enterprise in terms of tax and balance sheet law on the example of a Limited liability company Z

Janusz Sarnowski

Doktor nauk ekonomicznych, wykładowca w Wyższej Szkole Biznesu i Zarządzania

Jan Sarnowski

Magister prawa, doktorant na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego

Streszczenie

Celem artykułu jest ustalenie na podstawie danych empirycznych i literatury przedmiotu, jaka jest relacja między dochodem księgowym a dochodem podatkowym w przedsiębiorstwie w Polsce. Powszechnie przyjmuje się bowiem, że prawo podatkowe i bilansowe w Polsce cechują daleko idące rozbieżności. Do analizy wykorzystano dane Spółki Z za lata 2014-2018. Stwierdzono, że w całym analizowanym okresie dochód do opodatkowania był wyższy od zysku brutto.

Słowa kluczowe: wynik finansowy przedsiębiorstwa, prawo bilansowe, prawo podatkowe, różnice księgowo-podatkowe.

Summary

The aim of the article is to determine, based on empirical data and literature on the subject, what is the relationship between accounting income and tax income in enterprises in Poland. It is widely accepted that tax and balance sheet law in Poland are characterized by far-reaching differences. The company's Z data for the period 2014-2018 was used for the analysis. The research shows that in the entire analyzed period in the audited company, taxable income was higher than gross profit.

Keywords: financial outcome of an enterprise, balance sheet law, tax law (CIT), book-tax differences.

1. WPROWADZENIE

Na gruncie prawa bilansowego i prawa podatkowego stosowanych jest wiele odmiennych regulacji dotyczących ustalania dochodu. Powoduje to, że między księgowym wynikiem finansowym brutto (wynikiem przed opodatkowaniem) a podstawą opodatkowania podatkiem od dochodów osób prawnych powstają różnice, których zakres zależy od uregulowań przyjętych w danym państwie oraz stopnia powiązania obydwu systemów rachunkowości. Dzieje się tak z powodu odmiennych celów, którym oba systemy mają służyć. Zasady rachunkowości finansowej zmagają się do przedstawienia w sposób jak najbardziej rzetelny sytuacji finansowej danej jednostki. Przepisy podatkowe mają natomiast za zadanie zagwarantowanie dochodów publicznych z podatków.

Celem artykułu jest ustalenie na podstawie danych empirycznych i literatury przedmiotu, jaka jest relacja między dochodem księgowym a dochodem podatkowym w przedsiębiorstwie w Polsce. Powszechnie przyjmuje się bowiem, że prawo podatkowe i bilansowe w Polsce cechują daleko idące rozbieżności, a w efekcie wynik księgowy i podatkowy w przedsiębiorstwie często różnią się od siebie w sposób statystycznie istotny.

2. PRAWO BILANSOWE A PRAWO PODATKOWE

2.1. Cechy prawa bilansowego

Prawo bilansowe to ogół norm prawnych regulujących podstawowe zasady prowadzenia rachunkowości przez jednostki gospodarcze. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości [1, dalej „ustawa z dnia 29 września 1994 r.”] jest podstawowym aktem prawnym normującym zasady rachunkowości, tryb badania sprawozdań finansowych przez biegłych rewidentów oraz zasady wykonywania działalności w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Zwyczajowo nazywa się ją polskim prawem bilansowym. Funkcje rachunkowości ściśle wiążą się z procesem gromadzenia, przetwarzania i prezentacji informacji stanowiących obraz aktywności przedsiębiorstwa.

Do najważniejszych funkcji rachunkowości należą: funkcja informacyjna, funkcja kontrolna, funkcja analityczna i funkcja stymulacyjna [zob. m.in. 2; 3, s. 129-133]. Zasady rachunkowości stanowią podstawowe wzorce postępowania w rachunkowości. Dzięki nim rachunkowość zapewnia wiarygodność, kompletność i terminowość dostarczanych informacji. Najważniejsze z tych zasad są wyrażone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. (zasady te zaprezentowano w tabeli 1).

2.2. Cechy prawa podatkowego

Prawo podatkowe to ogół przepisów regulujących zasady powstawania, ustalania i wygasania zobowiązań podatkowych oraz obowiązki podatników, płatników i inkasentów poszczególnych podatków. Prawo podatkowe stanowi także o obowiązujących procedurach, które winny być przestrzegane przez organy podatkowe i strony w trakcie postępowania podatkowego oraz wykonywania innych czynności zmierzających do ustalenia prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego i skutecznego poboru podatku. Współcześnie podatkowi przypisuje się wiele funkcji, z których najważniejsze to: funkcja fiskalna, funkcja redystrybucyjna, funkcja stymulacyjna, funkcja alokacyjna i funkcja informacyjna [4; 5, s. 74]. Najważniejszą i najstarszą z nich jest funkcja fiskalna, polegająca na tym, że podatki mają dostarczać państwu i samorządom lokalnym odpowiednie dochody na pokrycie wydatków publicznych.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli 1, trudno uznać zasady opodatkowania wyniku przedsiębiorstw za spójne z prawem bilansowym. Podstawowym celem rachunkowości przedsiębiorstw jest dokładne, rzetelne i prawdziwe przedstawienie wielkości obrazujących aktywa i pasywa, w tym zwłaszcza rzeczywistego wyniku finansowego. Aby osiągnąć powyższy cel, jednostki powinny stosować wszystkie nadrzędne zasady rachunkowości oraz szczegółowe zasady wyceny i pomiaru wyniku finansowego. Prawo podatkowe nie daje takich możliwości, bo koncentruje się na realizacji podstawowego celu organów fiskalnych, którym jest wymierzenie i pobór zobowiązania podatkowego. Szczegółowe ujęcie zasad rachunkowości (bilansowych) i ich odzwierciedlenie w prawie podatkowym zawiera tabela 1.

3. WYNIK FINANSOWY W UJĘCIU PRAWA BILANSOWEGO I PODATKOWEGO

3.1. Wynik finansowy w ujęciu prawa bilansowego

Jest to różnica między przychodami a kosztami ich uzyskania obliczona dla określonego przedsiębiorstwa (podmiotu rachunkowości) w wybranym okresie sprawozdawczym. Jest on obliczany w rachunku zysków i strat. Przedsiębiorstwu umożliwia się dwa warianty ustalania wyniku finansowego, tzw. wariant porównawczy i wariant kalkulacyjny (zob. załącznik nr 1 do ustawy z dnia 29 września 1994 r.). Możliwość wyboru rachunku porównawczego albo kalkulacyjnego jest zależna od przyjętego wariantu rachunku kosztów w przedsiębiorstwie. Układ kalkulacyjny wymaga ewidencji kosztów według typów. Koszty grupowane są zgodnie z ich funkcją jako elementy ponoszonych kosztów. W zasadzie układ kalkulacyjny kosztów może być podstawą prowadzenia księgowości zarządczej. W wariantcie kalkulacyjnym obliczania wyniku finansowego można bardziej lub mniej szczegółowo prowadzić ewidencję księgową kosztów. W wariantcie porównawczym koszty ewidencjonowane są natomiast według układu rodzajowego. W praktyce na zastosowanie ewidencji kosztów wyłącznie w układzie rodzajowym mogą sobie pozwolić jedynie małe przedsiębiorstwa, o nieskomplikowanej, prostej strukturze organizacyjnej, niewymagającej kontroli kosztów według miejsc ich powstawania, prowadzące jednorodną działalność produkcyjną, usługową lub handlową na niewielką skalę (wytwarzające jeden rodzaj produktów, handlujące jednym rodzajem towarów, świadczące jeden rodzaj usług).

3.2. Wynik finansowy w ujęciu prawa podatkowego

Ogólna zasada wyznaczania wyniku finansowego i wyniku podatkowego jest taka sama – chodzi o ustalenie nadwyżki przychodów nad kosztami. Prawo podatkowe narzuca jednocześnie określony zakres wyłączeń pewnych przychodów i kosztów z podstawy opodatkowania oraz, co rzadsze, dołączeń kategorii przychodowych i kosztowych. Pomimo stosowania tej samej ogólnej zasady wyniki te różnią się od siebie i to niekiedy w sposób znaczący. Są dwie podstawowe grupy przyczyn występujących różnic [szerzej na ten temat, zob. 6, s. 67-79].

Tabela 1. Zasady w rachunkowości a prawo podatkowe

Lp.	Zasada	Ujęcie i cel w rachunkowości	Odzwierciedlenie w prawie podatkowym
1	Prawdziwego i rzetelnego obrazu	Rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej jednostki w sprawozdaniach finansowych	Nie jest uznawana. System podatkowy jest zainteresowany przede wszystkim zdolnością jednostki do realizacji wpływów podatkowych
2	Kontynuacji działalności	Oznacza przyjęcie zasad szczegółowych, które uwzględniają długi okres funkcjonowania jednostki	Nie jest znana i nie jest stosowana w prawie podatkowym
3	Memoriałowa	W księgach rachunkowych jednostki ujmuje się wszystkie osiągnięte, przypadające na rzecz tej jednostki przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami, dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty	W zależności od kategorii przychodu czy kosztu jest stosowana zasada memoriałowa bądź kasowa
4	Zakazu kompensat	Wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie	Znajduje odzwierciedlenie również w prawie podatkowym. Prawo nie dopuszcza kompensowania różnych co do rodzaju kategorii
5	Współmierności kosztów i przychodów	Koszty poniesione w celu osiągnięcia określonych przychodów muszą być ujęte w księgach rachunkowych w tym samym okresie rozrachunkowym co osiągnięte przychody	Jest respektowana również na gruncie prawa podatkowego. Zachowanie współmierności uzależnione jest jednakże od okresu i sposobu poniesienia kosztu, uzyskanych przychodów
6	Ostrożnej wyceny	Należy tak wyceniać wszelkie zasoby majątkowe danej jednostki, a także źródła ich pochodzenia, aby nie spowodować zniekształcenia wyniku finansowego przedsiębiorstwa. Wycena powinna być obiektywna, ale i rozważna	Nie jest zasadniczo uznawana przez prawo podatkowe, chociaż koszty wynikające z zasady ostrożnej wyceny nie są jako takie wymienione na liście kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów. Każdy bowiem z aspektów ostrożnej wyceny jest traktowany odmiennie.
7	Ciągłości	Przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości stosować trzeba w sposób ciągły. Celem jest zapewnienie porównywalności informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych za kolejne lata obrotowe	Nie funkcjonuje w prawie podatkowym. W momencie, gdy zmiany nie będą sprzeczne z ustawą podatkową, to są uznane także dla celów obliczania dochodu podatkowego
8	Istotności	Informacje wykazywane w sprawozdaniu finansowym są istotne, jeśli ich pominięcie lub zniekształcenie wprowadza w błąd użytkownika takiego sprawozdania. Jeżeli dane są nieistotne z punktu widzenia jednostki, to nie jest konieczne ich prezentowanie	Zasada ta nie jest uznawana przez prawo podatkowe. Wszystkie zdarzenia kształtujące podstawę opodatkowania są istotne
9	Przewagi treści nad formą	Polega na prezentowaniu zgromadzonej w rachunkowości informacji zgodnie z rzeczywistością (treścią ekonomiczną), nawet wtedy kiedy jest to sprzeczne z wymogami formalnymi	Prawo podatkowe nie dopuszcza takiego rozwiązania – wymaga precyzyjnego stosowania przepisów podatkowych w odniesieniu do określonych sytuacji

10	Periodyzacji	Zakłada podział zdarzeń gospodarczych na przedziały czasowe, których dotyczą (oznacza ona ujmowanie działalności jednostek w wyznaczonych jednostkach czasu, np. rok obrotowy, okres sprawozdawczy)	Stosowana jest w prawie podatkowym poprzez zdefiniowanie roku podatkowego w ten sposób, aby pokrywał się z rokiem obrotowym przyjętym w rachunkowości
----	--------------	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie: A. Wencel, *Dochód a wynik finansowy brutto w warunkach autonomii prawa bilansowego i podatkowego w Polsce*, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Oeconomica” 2012, t. 263 (Pomiar i sprawozdawczość dokonań podmiotów gospodarczych), s. 256-257.

Tabela 2. Zysk brutto a dochód do opodatkowania [w zł]

Lp.	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
1	Zysk brutto	112 840	257 318	493 492	2 575 732	2 631 825
2	Dochód do opodatkowania	182 738	312 325	634 922	2 638 805	2 944 700
	Zysk brutto a dochód do opodatkowania					
3	– różnica (dochód do opodatkowania – zysk brutto)	69 898	55 007	141 430	63 073	312 875
4	– dochód do opodatkowania (zysk brutto = 100)	161,90	121,40	128,70	102,40	111,90

Źródło: obliczenia własne na podstawie sprawozdań finansowych Spółki Z z lat 2014-2018.

Tabela 3. Przychody niezaliczane do podatkowych oraz przychody niezaliczane do księgowych [w zł]

Lp	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
1	Przychody księgowe nie zaliczane do podatkowych	5 211,34	6 635,10	7 482,00	23 003,96	4 710,96
2	Przychody podatkowe niezaliczane do księgowych	6 407,19	4 806,85	1 784,30	2 404,16	3 238,09
3	Różnica 1 – 2 (w zł)	-1 195,85	1 828,25	5 697,70	20 599,80	1 472,87
4	Iloraz (1/2) × 100	81,30	138,00	419,30	956,90	145,50

Źródło: obliczenia własne na podstawie sprawozdań finansowych Spółki Z z lat 2014-2018.

Tabela 4. Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów a koszty podatkowe niezaliczane do księgowych (w zł)

Lp	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
1	Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	155 757,34	85 254,56	242 200,90	810 447,24	976 671,76
2	Koszty podatkowe niezaliczane do księgowych, z tego	-83 249,57	-26 071,63	-5 073,54	-726 775,01	-662 321,86
3	Suma (1+2)	72 507,77	59 182,93	237 127,36	83 672,00	314 349,90
4	Iloraz (1/2) × 100	-187,10	-327,00	-4773,80	-111,67	-147,46

Źródło: obliczenia własne na podstawie sprawozdań finansowych Spółki Z z lat 2014-2018.

Po pierwsze, rozbieżności te są konsekwencją odmiennej istoty regulacji obu praw. Konstrukcja prawa bilansowego, uwzględniająca obowiązujące w rachunkowości zasady, pozwala stworzyć rzetelny i prawdziwy ekonomicznie obraz przedsiębiorstwa. Celem ustaw podatkowych jest natomiast realizacja określonych funkcji prawa podatkowego. Oprócz odmienności systemowych preferencji stosowanych w ramach polityki podatkowej

państwa – źródłem rozbieżności między wynikiem finansowym i wynikiem podatkowym jest odmienność zasad przyjętych w rachunkowości i w regulach podatkowych.

Po drugie, jest to wynik pewnych szczegółowych rozwiązań, jeśli chodzi o obliczanie dochodu podatkowego. Mimo że metody kalkulacji wyniku finansowego i dochodu podatkowego są w pewnym stopniu podobne, w praktyce obliczanie dochodu odbywa się przez korektę wyniku finansowego o pewne kategorie kosztów i przychodów. W celu ustalenia wyniku rachunkowego brutto (zysku lub straty) uwzględnia się tylko przychody i koszty ustalane zgodnie z prawem bilansowym. W celu natomiast ustalenia wyniku podatkowego, podstawy do opodatkowania (dochodu bądź straty) przychody i koszty są ustalane według zasad prawa podatkowego.

Rys. 1. Przychody ze sprzedaży i koszty działalności operacyjnej (w tys. zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Spółki Z z lat 2014-2018.

Rys. 2. Poziom zysku brutto i dochodu do opodatkowania w latach 2014-2018 (w zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Spółki Z z lat 2014-2018.

Te omówione powyżej rozbieżności powodują wiele problemów w podmiotach gospodarczych, m.in.:

- 1) konieczność prowadzenia dodatkowej ewidencji niezbędnej do ustalenia zobowiązania podatkowego;
- 2) są przyczyną popełniania przez podatników błędów przy ustalaniu wielkości zobowiązania podatkowego;
- 3) wymagają większych nakładów pracy na prowadzenie ewidencji księgowej;
- 4) często wyliczona podstawa opodatkowania (wynik podatkowy) nie odzwierciedla rzeczywistej sytuacji finansowej przedsiębiorstwa.

4. RÓŻNICE MIĘDZY WYNIKIEM FINANSOWYM WEDŁUG PRAWA BILANSOWEGO I PRAWA PODATKOWEGO NA PRZYKŁADZIE BADANEJ SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Przedmiotem działalności gospodarczej prowadzonej przez analizowaną Spółkę Z jest tworzenie rynku hurtowego, na którym umożliwiany jest handel hurtowy artykułami rolno-spożywczymi, ogrodniczymi i innymi artykułami przemysłowymi, zarządzanie tym rynkiem i prowadzenie go, jak również realizowanie inwestycji związanych z działalnością Spółki. Średnioroczne zatrudnienie w Spółce Z w roku 2018 wyniosło 20 osób.

Poziom przychodów ze sprzedaży w badanym okresie był względnie stabilny, gdyż w latach 2014-2018 oscylował w granicach 9,5-10,0 mln zł. Poziom kosztów działalności operacyjnej, szczególnie w ostatnich 2 latach, znacznie się natomiast zmniejszył (zob. rys. 1). W efekcie zysk ze sprzedaży wzrósł w latach 2017-2018 w porównaniu z rokiem 2014 kilkunastokrotnie.

Jak wynika z dokonanych obliczeń zawartych w tabeli 2, w całym analizowanym okresie w badanej Spółce Z dochód do opodatkowania był wyższy od zysku brutto.

Przyczyn zaobserwowanych różnic jest wiele. Choć punktem wyjścia w metodzie pośredniej ustalania dochodu do opodatkowania jest zysk brutto wyliczony zgodnie z zasadami ustawy z dnia 29 września 1994 r., to zgodnie z prawem podatkowym osiągnięte przez podmiot gospodarczy przychody, jak również koszty uzyskania przychodów podlegają w trakcie procedury obliczeń pewnym korektom.

Pierwsza grupa korekt dotyczy przychodów. Jak wynika z przeprowadzonych obliczeń zawartych w tabeli 3, z wyjątkiem roku 2014 przychody księgowe niezaliczane do podatkowych były wyższe od 1,5 do 20,5 razy od przychodów podatkowych niezaliczanych do księgowych. W rezultacie o tę kwotę (wynikającą z różnych wartości tych kategorii) był skorygowany zysk brutto.

Druga grupa korekt, którym podlega zysk brutto, dotyczy kosztów uzyskania przychodów. Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli 4, w całym analizowanym okresie koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów przewyższały od 1,1 do 4,7 razy koszty podatkowe niezaliczane do księgowych.

Szczególnie w latach 2015-2016 koszty niezaliczane do kosztów uzyskania przychodów kilkakrotnie przewyższały koszty podatkowe niezaliczane do księgowych.

Podsumowując, należy stwierdzić, że wymagane przez prawo podatkowe korekty przychodów i kosztów uzyskania przychodów spowodowały zaobserwowane różnice między wynikiem finansowym a wynikiem podatkowym. Był to rezultat:

- 1) wyższych kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów w porównaniu z kosztami podatkowymi niezaliczanymi do księgowych;
- 2) wyższej wartości przychodów księgowych niezaliczanych do podatkowych w porównaniu z przychodami podatkowymi niezaliczanymi do księgowych.

5. ZAKOŃCZENIE

Analiza danych za lata 2014-2018 wykazała, że w całym tym okresie podstawa opodatkowania (wynik podatkowy) była większa niż zysk brutto (wynik bilansowy) badanej Spółki Z. Badania potwierdziły tezę postawioną w tym względzie na wstępie opracowania. Należy jednak zaznaczyć, że w analizowanym okresie zmniejszyła się systematycznie różnica między wynikiem bilansowym a wynikiem podatkowym.

Stwierdzone różnice między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania są efektem innych celów i zasad prawa bilansowego i prawa podatkowego. Podstawowym celem rachunkowości jest wierne i jasne odzwierciedlenie rzeczywistości. Aby osiągnąć powyższy cel, podmioty gospodarcze powinny stosować wszystkie nadrzędne zasady rachunkowości oraz szczegółowe zasady wyceny i pomiaru wyniku finansowego. Podatki natomiast pełnią wiele różnych funkcji, z których najważniejsza jest funkcja fiskalna, czyli dostarczanie władzom publicznym środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań publicznych.

Na koniec istotne staje się pytanie, czy zaobserwowane w rzeczywistości różnice – nieraz znaczne – między wynikiem bilansowym a wynikiem podatkowym są konieczne (warte utrzymania). Są one bowiem rezultatem znacznej autonomiczności prawa podatkowego względem prawa bilansowego. Z jednej strony generują one koszty i są utrudnieniem dla przedsiębiorców. Z drugiej strony obciążenia podatkiem dochodowym są często inne – mniejsze lub znacznie większe – niż wynikałoby to z rzeczywistej sytuacji dochodowej podmiotu gospodarczego, ustalonej na podstawie stabilnych długookresowych zasad rachunkowości. Prawdopodobnie tych różnic między wynikiem bilansowym a podatkowym nie da się w pełni zniwelować, ale wydaje się, że należy podjąć działania na rzecz zmniejszenia tych rozbieżności.

Wśród korzyści zrównania wyniku bilansowego i podatkowego można wskazać m.in.:

- 1) wzrost znaczenia ewidencji księgowej zmierzającej do rzetelnego i prawdziwego przedstawienia kategorii finansowych w przedsiębiorstwie;
- 2) zmniejszenie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo na prowadzenie systemów informacyjnych;
- 3) odciążenie organów podatkowych od obowiązków związanych z kontrolą obliczania podatku dochodowego;
- 4) uproszczenie przepisów odnoszących się do ustalenia zobowiązania podatkowego;
- 5) wywołanie poczucia u przedsiębiorców, że danina płacona państwu z tytułu osiągniętego dochodu jest sprawiedliwa.

Bibliografia:

- [1] Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.
- [2] *Funkcje rachunkowości*, https://mfiles.pl/pl/index.php/Funkcje_rachunkowości, dostęp: 19.05.2019.
- [3] B. Wrona, *Istota, funkcje i nadrzędne zasady rachunkowości w gospodarce rynkowej*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Bochni” 2006, nr 4.
- [4] *Główne funkcje i cele podatków*, <http://blizejbiznesu.pl/glowne-funkcje-cele-podatkow/>, dostęp: 12.05.2019.
- [5] M. Cieślukowski, S. Kańduła, I. Kijek, *Polski system podatkowy*, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Poznań 2012.
- [6] I. Olchowicz, *Rachunkowość podatkowa*, Difin, Warszawa 2011.

Dodatkowe źródła:

Bucior G., *Wynik finansowy brutto jako wynik podatkowy*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego” 2007, nr 464 (Prace Instytutu Rachunkowości nr 27).

Litwińczuk H. (red.), *Prawo podatkowe przedsiębiorców*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

Manzon G.B., Plesko G.A., *The Relation Between Financial and Tax Reporting Measures of Income*, „Tax Law Review” 2002.

Micherda B. (red.), *Prawo bilansowe a prawo podatkowe*, Difin, Warszawa 2007.

Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 865 ze zm.

Wacławczyk A., Obońska A., Walter A., Gil K., *Podatek dochodowy od osób prawnych. Komentarz* (Podatkowe Komentarze Becka), C.H. Beck, Warszawa 2019.

Wencel A., *Dochód a wynik finansowy brutto w warunkach autonomii prawa bilansowego i podatkowego w Polsce*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Oeconomica” 2012, t. 263 (Pomiar i sprawozdawczość dokonana podmiotów gospodarczych).

Artykuł do redakcji wpłynął: 3.02.2020 r.

Zweryfikowaną wersję po recenzji otrzymano: 25.02.2020 r.

Adres autora: sarnowski.janusz@gmail.com

